

Autor: Sausan Haj Abdová
Název práce: Vršovice: bydlení a sport
Vedoucí práce: Tomáš Novotný, Atelier Novotný – Koňata – Zmek
Oponent práce: Jonáš Krýzl

Vršovice, Ďolíček. Legendární místo, dokonce i baníkovský Chachar ví, o jaký Ďolíček se jedná. Zkuste si napsat to slovo do googlu a uvidíte sami. Každý samozřejmě také ví, že v Ďolíčku se daří především Klokánům. Klokani jsou zelení, skáčou za míčem, žerou vápno, nejlépe se jim daří v šestnáctce, kopou desítky jako nikdo jiný na světě. Žádné placírky, šajtle nebo bodla, ale slavný „vršovický dloubák“. Jsou to bohémští Klokani. Podle toho jsou také rozpoznatelní od ostatních lidí. A lidé mají Klokany rádi. Rádi sledují, jak drtí Rudý, Sešivaný nebo Chachary. Hlavně Sešivaný. Na některé jsou ale Klokani krátcí, například na takzvaného Dina, který „...v podstatě po minutě pobytu na hřišti rozhodl derby...“ ve prospěch Rudých. Jak říká sám Dino v legendárním rozhovoru, známém jako „Honzo, pojďte k nám“: „...no je to krásnej, krásnej to, ten... krásná to... já to nemůžu ani vyslovit tyjo...“

Takové derby ale potřebuje stadion. Alespoň kategorie UEFA 4 (to aby mohli Klokani drtit i Rudý Ďábly, Kladiváře nebo Bílý balet). Je to spousta místností a k nim další místnosti, ale hlavně velké zelené hřiště. A tribuny. Stadion se musí vejít na své místo, a když je to místo ve městě, musí se trochu přizpůsobit. To aby se na něm dalo hrát derby, ale aby se v něm také dalo dělat něco jiného, někdy jindy.

Nový městský stadion. Dle mého názoru sedí na místě bezvadně. Zevnitř se přizpůsobuje hřišti, zvenku svému okolí. Krytý tekutý parter, veřejný prostor, uliční čáry, kontakt s Botičem. Umístění je přesvědčivé, v plánu působí logicky, přirozeně.

Hrací plocha je vyzvednuta nad terén, chytrý krok pro uvolnění bohatého parteru, který skrývá i multifunkční halu. Parking o úroveň výše je dostupný díky terénu, svažitému směrem od Vršovického náměstí. Západní část této úrovně je již vyhrazena sportovnímu zázemí, to pokračuje směrem vzhůru až nad úroveň hrací plochy. Kryté tribuny na všechny strany, záchody, občerstvení, VIP, všechno tam je. Dokonce i hotel.

Vyzvednuté hřiště je ovšem hůře přístupné, hůře se obsluhuje. Zasloužilo by si více skladů pro zahradní techniku, osivo, písek, závlahu..., občas se musí celý trávník vyměnit, Klokani také potřebují cvičné branky atp. Je toho hodně, a to mluvím jen o hře samotné. Kam dát například krycí podlahu, pokud by měl být na stadionu koncert, jak ho tam dostat? A tak si myslím, že celkově by chtělo provozní souvislosti ještě dobrušovat, například ze severní strany by bylo možné umístit rampu s výjezdem přímo na hřiště. Týká se to i dalších částí stadionu. Zároveň přemýšlím, co dalšího, nad požadavky UEFA 4, by stadion mohl nabízet. A to ze sportovního, společenského i kulturního úhlu pohledu, zvláště na tak skvělém místě.

Nic z toho ale nemění můj dojem z architektury stadionu, jeho správně zvolené kapacity a měřítko, ze základní koncepce rozvržení jednotlivých funkcí, z jeho upřímné materiality, zastřené transparence. Lampion živých míhajících se světél a nadšených siluet navečer oživuje Vršovickou třídu, přes den otevřený na všechny strany. Jako bonus přidává představu melancholie, kterou cítím z vizualizací.

Nejdůležitější je ale pro mě potvrzení „ducha místa“, neopakovatelného právě spojením specifické krajiny, města a zábavy, hry.

Autorčina práce ovšem nekončí pouze u stadionu. Její cíle, formulované v názvu práce, jsou větší. Překládám si je tak, že nejde pouze o návrh stadionu samotného, ale o urbanistické i funkční dořešení širšího území, širší synergii. Proto v plánech objevuji otevírání a úpravy prostoru kolem Botiče, definici dvou nových objemů – bloků, i řešení dalších místních problémů – rozšíření vybavenosti Gymnázia Přípotoční. Spousta práce. Všechny nové vstupy jsou sebevědomé, jejich výše zmíněná „upřímná, redukováná, zastřená, transparentní estetika“ mě motivuje k představám o životě, který se na jejich pozadí odehrává. Jako by právě zrcadlení vnitřního života směrem ven tvořilo jejich výraz. Hmoty obsahují hlavně bydlení a sport a zvláště blok na západní straně podél Botiče tyto funkce přesvědčivě kombinuje.

Bazén zašouplý do dvora se krásně ukazuje směrem ven. Skočil bych do něj hned a ještě raději bych pak vyběhnul do některého z bytů. Ten dům se mi líbí hlavně v řezu, působí pevně, přitom je otevřený, rozehraný. Kombinací pavlačí, ochozů a různě hlubokého traktování nabízí byty jak velkorysé, tak oholené až na kost.

Podobně suverénně dotaženou typologii čtu i v domě na jižní straně Vršovické třídy. Jeho umístění, v kombinaci s novou sportovní halou, na mě ale tak přesvědčivě nepůsobí. Tak, jak se západní blok i přes své velké měřítko přirozeně začleňuje do svého okolí, zde se domy neumí rozhodnout, jestli se chtějí porovnávat se stadionem, jestli chtějí být více začleněnými bloky nebo spíše postávajícími solitéry. Víím, blízké Gymnázium takový solitér může připomínat, ale potvzoval bych zde raději jiné urbanistické principy.

Autorka mi svou diplomovou prací udělala radost. Zvolila si velké téma, které vyřešila s konzistentním názorem i kvalitou až do měřítko architektonického detailu. Nechala mě nahlédnout do svého světa architektury, který mě baví a který si nenechám zkazit ani svými kritickými připomínkami. Ty mi totiž přichází na mysl až dlouho po tom, co jsem se o „jejím světě“ nechal přesvědčit a vymizí v další úspěšné praxi.

Rád bych proto Sausan pogrataloval, práci hodnotím A a přeji více takových projektů.

Posudek bych rád ukončil citací z Dinova legendárního rozhovoru s Václavem Tittelbachem: „...každýmu bych to přál, to..., to...“ (<https://www.youtube.com/watch?v=laqei52YkrA>)

V Klíčnově, 13.9.2020

Jonáš Krýzl